

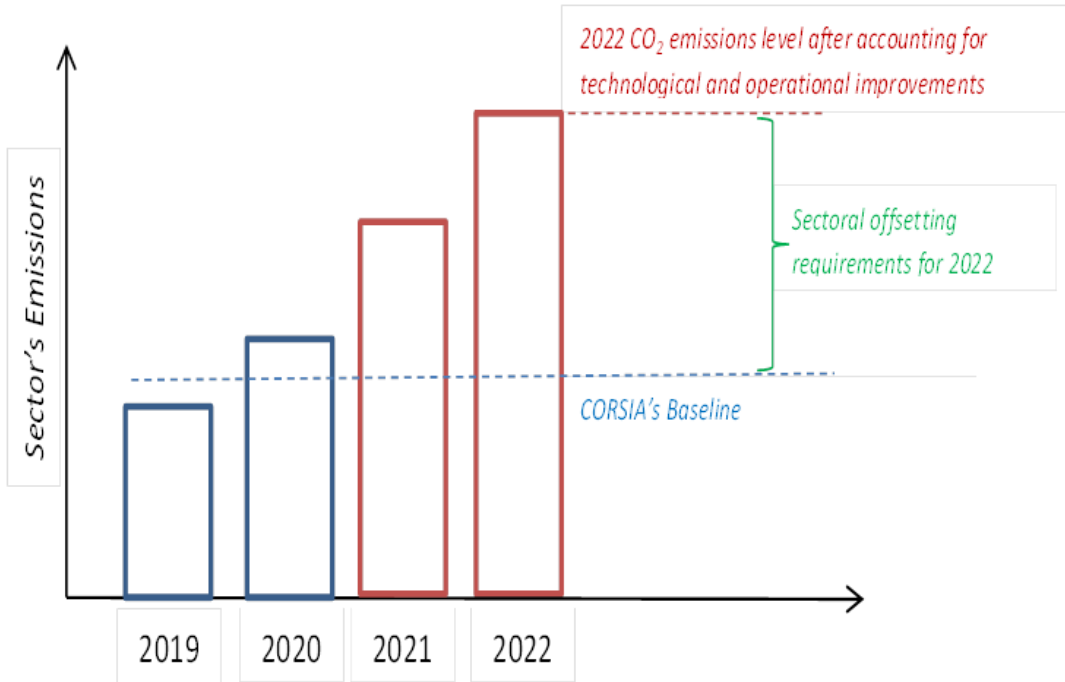
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI ANONİM ŞİRKETİ

SERA GAZI ENVANTERİ İZLEME VE RAPORLAMA ÇALIŞMALARINI HAKKINDA GENEL BİLGİLENDİRME VE 2019 EMİSYON RAPORLAMA ÇALIŞMASI

1. CORSIA (Uluslararası Havacılık Faaliyetleri İçin Karbon Dönüşüm ve Azaltma Programı)¹

CORSIA, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı ICAO tarafından 2020 yılı ve sonrasında karbon salınımında artış oluşturmamayan büyüme hedefinin gerçekleştirilmesi için uygulamaya alınan tedbirler kapsamında yer almaktadır. CORSIA ile, teknolojik ve operasyonel iyileştirmeler ve sürdürülebilir havacılık yakıtlarının kullanımına rağmen azaltımı mümkün olmayan CO₂ emisyonlarının uygun emisyon birimlerinin kullanımıyla dönüşümünü esas almaktadır.

CORSIA, 2021 yılından itibaren toplam yıllık CO₂ emisyon miktarının temel emisyon miktarına oranla ölçümü üzerinden bir karşılaştırma yaklaşımını benimsemektedir. Temel emisyon miktarı CORSIA kapsamına giren 2019 ve 2020 yıllarına ait uluslararası havacılık faaliyetlerinin ürettiği ortalama CO₂ emisyon miktarı olarak tanımlanmıştır (ancak COVID-19 salgınının 2020 yılında uluslararası taşımacılık faaliyetlerine etkisi nedeniyle yalnız 2019 verilerinin baz alınması beklenmektedir). Takip eden yıllarda CORSIA kapsamına giren ve temel emisyon miktarını aşan CO₂ emisyonları ilgili yılda sektörün o yıla ait dönüşüm yükümlülüğünü belirleyecektir. Aşağıdaki grafik 2022 yılı için bir örnek göstermektedir.

Sektör dönüşüm yükümlülüğü CORSIA'da yer alan havayolu işletmeleri tarafından sektör büyüme etkisi ve her ir taşıyıcının kendisine ait CO₂ emisyonuna göre paylaşılacaktır.

¹ Bu bölümdeki açıklamalar ICAO Kurumsal İnternet Sitesi CORSIA Bilgilendirme sayfası (<https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/default.aspx>) ve SHGM (SHT-CORSIA) Talimatı (<http://web.shgm.gov.tr/documents/sivilhavacilik/files/mevzuat/sektorel/talimatlar/2020/SHT-CORSIA.PDF>) içeriği kullanılarak hazırlanmıştır.

CORSIA, sözleşmeye taraf Devletlerin gönüllü katılımı ile pilot ve birinci aşamalar da dahil üç faz halinde icra edilecektir. Takip eden süreçte dönüşüm yükümlülüğünden muaf tutulan Devletler hariç tüm Devletler programda yer alacaktır.

- Pilot Uygulama Dönemi: 2021 – 2023;
- Birinci Evre : 2024 – 2026;
- İkinci Evre : 2027 – 2035.

Uygulamada yer alan tüm Devletlerin havayolu işletmelerinin uluslararası uçuşlarından doğan CO₂ emisyonları için bir izleme, raporlama ve doğrulama sistemini 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla uygulamaya almaları gerekmektedir. Uluslararası havacılıktan doğan CO₂ emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması emisyon dönüşüm yükümlülüklerinden bağımsızdır ve raporlanan veriler CORSIA temel emisyon miktarının hesaplanmasında ve havayolu işletmelerinin emisyon dönüşüm yükümlülüklerinin belirlenmesinde esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti CORSIA uygulamasında pilot uygulama döneminden itibaren yer almaktadır ve T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Uluslararası Havacılığa Yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Şeması Uygulama Talimatı (SHT-CORSIA) uyarınca uygulama kuralları belirlenmiştir.

2. PEGASUS SERA GAZI RAPORLAMA SİSTEMİ

2012 yılında başladığımız ve CDP'yi (Karbon Beyan Projesi) de kapsayan sera gazı envanterimizi izleme ve raporlama yolculuğumuzda, 2019 yılı başına kadar kullandığımız yöntemi 2019 yılı itibarıyla CORSIA ile uyumlu olabilmek amacıyla güncelledik.

CORSIA'nın devreye girmesi sebebiyle, şirket içi veri yönetiminde izlenebilirliği artırmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda, CDP 2019 yılı uçak yakıt tüketimlerimiz CORSIA tarafından kabul gören emisyon faktörü kullanılarak hesaplanmıştır. Bu güncelleme sayesinde, CORSIA kapsamında yaptığımız zorunlu raporlama ile CDP kapsamında yaptığımız gönüllü raporlama değerleri birbiriyle 100% uyumlu hale gelmiştir.

CDP raporlama sisteminde talep edilen, bir önceki yılın verileri ve temel yıl verileri de 2019 hesaplamalarının karşılaştırılabilir olması için, CORSIA emisyon faktörleri kullanılarak güncellenmiştir.

2018 ve 2019 yılı verilerinin karşılaştırması aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Tablodaki veriler incelenirken aşağıdaki açıklamaların dikkate alınmasını önemle belirtiriz.

- Önceki dönemde ayrı bir şirket olarak faaliyet gösteren İzAir 2018 yıl sonu itibarıyla Pegasus bünyesine katıldı. Bu nedenle İzAir'e ait yakıt tüketimleri de 2018 ve 2019 yılları için raporlamaya dahil edilmiştir.
- Elektrik ve doğalgaz gibi diğer enerji sarfiyatları ise yine 2019 yılı itibarıyla DEFRA tarafından her yıl yayınlanan emisyon faktörleri kullanılarak hesaplanmış, 2018 yılı hesaplamaları da bu doğrultuda DEFRA'nın 2018 yılında yayınladığı emisyon faktörleri kullanılarak güncellenmiştir.
- Son olarak 2019 yılına kadar sera gazı envanter hesaplarına, en yoğun hizmet verdiğimiz, Genel Müdürlük, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı, İzmir ve Antalya ofislerindeki faaliyetler dahil edilirken, 2019 yılı itibarıyla alınan bir kararla sera gazı envanterimizin şeffaflık ve tamlik prensiplerine uyması amacıyla tüm ofislerimizdeki faaliyetlerimiz hesaplarımıza dahil edilmiştir.

	2015	2016	2017	2018	2018-Yeni	2019	2015-2019 Flux, %	2018 (eski)- 2019 Flux, %	2018-2019 Flux, %
UÇUŞLAR					2,359,687	2,491,109			5.6%
AEROPARK					1,472	1,335			-9.3%
UÇUŞ+AEROPARK	1,865,873	2,084,058	2,110,736	2,306,068	2,361,160	2,492,444	33.6%	8.1%	5.6%
SAW	1,029	3,868	4,709	4,683	4,523	4,061	294.5%	-13.3%	-10.2%
İZMİR	75	80	96	134	115	99	31.2%	-26.3%	-14.1%
ANTALYA	102	101	129	111	109	116	13.2%	3.8%	5.9%
DIĞER OPERAS.						215			
TOTALS	1,867,080	2,088,106	2,115,670	2,310,997	2,365,907	2,496,935	33.7%	8.0%	5.5%

* 2018 ve 2019 yıllarına ait veriler uçuşların yer aldığı satırlar için tonCO₂, diğer satırlar için tonCO₂e birim üzerinden belirtilmektedir.